

فریده نعیمی نیا - دبیر معارف - ناحیه 2 اهواز

درس هشتم

احیای ارزش‌های راستین

مسئولیت های امامان معصوم
مرجعیت دینی-1
ولایت ظاهری-2

در درس قبل با شرایط اجتماعی، فرهنگی و سیاسی عصر ائمه اطهار علیهم‌السلام آشنا شدیم.

در این درس می‌خواهیم بدانیم که:

امامان بزرگوار ما علیهم‌السلام در آن شرایط سخت چگونه مسئولیت‌های مربوط به مرجعیت دینی و

ولایت ظاهری را به انجام رساندند؟

اقدامات ایشان چه تأثیری در جامعه اسلامی داشت؟

امیر المؤمنین علی(ع) وقتی رفتار مسلمانان روزگار خود را مشاهده می کرد چه وقایعی را پیش بینی کرد؟ 1

پیش بینی امام علی (ع) از اوضاع نابسامان جامعه و بازگشت به دوران جاهلیت؟ را بیان کنید 2

از دیدگاه امام علی(ع) ، تشخیص راه رستگاری ، شرط وفاداری به قرآن و پیروی از آن در زمان امویان چگونه ممکن است؟ 3

پاسخ 1 (امیر المؤمنین علی علیه السلام وقتی رفتار مسلمانان روزگار خود را مشاهده می کرد، با روشن بینی و درک

عمیقی که از نتیجه رفتارها و وقایع داشت، سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی را پیش بینی می کرد 1

2 و در زمان های مختلف و در سخنرانی های متعدد، مسلمانان را نسبت به عاقبت رفتارشان بیم می داد.)

آن امام در یکی از سخنرانی ها، خطاب به مردم فرمود :

پاسخ 2 («به زودی پس از من، زمانی فرا می رسد که در آن زمان، چیزی پوشیده تر از حق و آشکارتر از باطل 1

2 و رایج تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد. نزد مردم آن زمان، کالایی کم بهتر از قرآن نیست، وقتی که 3

3 خواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج تر و فراوان تر از آن نیست، آنگاه که بخواهند به صورت 4

4 وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند. در آن ایام، در شهرها، چیزی ناشناخته تر از معروف و خیر و 5

5 شناخته شده تر از منکر و گناه نیست.»)

امام پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود :

3 (در آن شرایط، در صورتی می توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت کنندگان به 1

2 صراط مستقیم را شناسایی کنید و وقتی می توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان شکنان را 2

تشخیص دهید؛ و آن گاه می توانید پیروز آن باشید که فراموش کنندگان قرآن را بشناسید.» 3

(آن گاه امیر مؤمنان، راه حل نهایی را بیان می کند و می فرماید :

4 «پس همه آنها را از اهلش طلب کنید. آنان اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان دهنده دانش 1

1 آنهاست، آنان هرگز با دین مخالفت نمی کنند و در دین اختلاف ندارند.» 2

4 امام علی(ع) در باره راه حل نهایی خروج از جاهلیت چه می فرماید؟ 4

تفکر در حدیث

مهم 1- با تأمل در سخنان امیر المؤمنین علی علیه السلام، سه مورد از نشانه های بازگشت مسلمانان به دوره جاهلیت را بیان کنید.

الف) پوشیده شدن حق ، آشکار شدن باطل

ب) ناشناخته بودن معروف در جامعه و شناخته شدن منکر

ج) رواج دروغ بر خدا و پیامبرش و کم بها شدن قرآن

2- برای نجات از گمراهی و تشخیص راه حق، امیر المؤمنین علیه السلام چه پیشنهادی به مردم می دهد؟

شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم ، پیمان شکنان عهد با قرآن و فراموش کنندگان قرآن - وطلب همه این ها از اهلش ، آنان که نظر دادن و حکم کردنش ، نشان دهنده دانش آنهاست و هرگز باین مخالفت نمی کنند و در دین اختلاف ندارند

3- فکر می کنید مصداق پیشنهاد امام علی علیه السلام چه کسانی اند؟

... امامان معصوم یعنی امامان بعد ایشان

حضرت علی(ع) سعادت و یافتن راه رستگاری را مشروط و معلول چه می دانست؟ شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم

حضرت علی (ع) پیرو قرآن بودن را مشروط و معلول چه می دانست؟ شناسایی فراموش کنندگان قرآن

حضرت علی(ع) وفادار ماندن بر عهد خود با قرآن را مشروط و معلول چه می دانست؟ شناسایی پیمان شکنان

حضرت علی (ع) بر چه اساسی سرنوشت آینده جامعه اسلامی را نابسامان پیش بینی می کرد؟ رفتار مسلمانان

به علت عدم توجه مسلمانان به هشدار های امیر المؤمنین علی (ع) چه نتیجه ای داشت؟

با وجود شرایط سخت و بحرانی ائمه اطهار چه کاری انجام دادند؟

پاسخ 1

همان طور که در درس قبل خواندیم (به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیر المؤمنین علی علیه السلام)،

آنچه آن امام پیش بینی می کرد، به وقوع پیوست؛ بنی امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی

به دوران جاهلیت بازگرداندند) با وجود این شرایط سخت و بحرانی، ائمه اطهار علیهم السلام از پا ننشستند و به

شکل های گوناگون با این حاکمان مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، آموزه های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند (تلاش و مجاهدت امامان را می توان در قالب

مسئولیت های دوگانه مقام امامت بررسی کرد: ← الف) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی (ب) مجاهده در راستای ولایت ظاهری

الف) 1-تعلیم و تفسیر قرآن کریم، 2-حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) 3-تبیین معارف اسلامی متناسب با نیاز های نو

الف) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان را نام ببرید؟

پاسخ 3

1- تعلیم و تفسیر قرآن کریم: در حالی که حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت میدان می دادند

2 تا قرآن را مطابق با اندیشه های باطل خود تفسیر کنند، امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست

می آوردند 1 معارف این کتاب آسمانی را بیان می کردند و رهنمودهای آن را آشکار می ساختند. در نتیجه

این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.)

یکی از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان "تعلیم و تفسیر قرآن کریم" آن را توضیح دهید؟ 3

بیشتر بدانیم

نمونه های فراوانی از تفسیرهای ناروای افراد فاقد صلاحیت و اقدامات روشنگرانه ائمه اطهار علیهم السلام در تاریخ نقل شده است که به یک مورد، اشاره می کنیم:

در زمان برخی از ائمه اطهار علیهم السلام گروهی پیدا شدند که گمان می کردند خداوند جسم دارد. آنان برای اثبات اندیشه خود از بعضی عبارات قرآن نظیر «يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ: دست خداوند بالای دست هایشان است»^۱ کمک می گرفتند.

امامان بزرگوار توضیح می دادند که آیات قرآن را با آیه های دیگر باید تفسیر کرد. قرآن کریم می فرماید: «لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ: هیچ چیزی مانند او [خدا] نیست»^۲؛ پس، نمی توان دستی مانند دست انسان ها برای خدا تصور کرد. در عربی «ید»، علاوه بر دست، به معنای «قدرت» هم به کار می رود. بنابراین، تفسیر آیه این است که قدرت خداوند از همه قدرت ها برتر است.

یکی از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان "حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)" آن را توضیح دهید؟ 4

پاسخ 4

2- حفظ سخنان و سیره پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم: در درس قبل دیدیم که بعد از رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، نوشتن

سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت آثار زیان باری برای مسلمانان داشت. البته امیر المؤمنین علیه السلام و

حضرت فاطمه علیها السلام به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر را به فرزندان و یاران خود آموختند و از

آنان خواستند که این آموخته ها را به نسل های بعد منتقل کنند.)

۱-سوره فتح، آیه ۱۰.

۲-سوره شوری، آیه ۱۱.

حدیث زنجیره طلایی سلسله الذهب

نکته مهم

هنگامی که امام رضا علیه السلام به اجبار مأمون، از مدینه به مرو، پایتخت حکومت این خلیفه عباسی می‌رفت، در مسیر حرکت خود به نیشابور رسید. هزاران نفر از مردم به استقبال ایشان آمده بودند و گروه زیادی از آنان، قلم‌هایشان را آماده کرده بودند تا هرچه امام می‌گوید، بنویسند و برای خود و آیندگان نگه دارند. وقتی امام در جمع مردم قرار گرفت، به امام علیه السلام اصرار کردند تا برایشان سخن بگوید. امام به آنان فرمود:

«من از پدرم، امام کاظم علیه السلام شنیدم و ایشان از پدرش، امام صادق علیه السلام و ایشان از پدرش، امام باقر علیه السلام و ایشان از پدرش، امام سجاد علیه السلام و ایشان از پدرش، امام حسین علیه السلام و ایشان از پدرش، امام علی علیه السلام و ایشان از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که فرمود: خداوند می‌فرماید:

این حدیث بیانگر " حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) از اقدامات امامان معصوم (ع) در زمینه مرجعیت دینی است

كَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي
كَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَلْعَةُ مُحْكَمٍ مِنْ أَسْتِ، هر کس به این قلعه محکم من وارد شود، از عذاب من در امان است».

نحوه بیان حدیث زنجیره طلایی توسط امام رضا (ع) نشان دهنده چیست؟ 2

پس از اندکی درنگ، امام علیه السلام فرمود: مقصود امام رضا (ع) از بیان این سخن " بشری و انا من شروطها" چیست؟ 1
بشری و انا من شروطها؛ اما به شرط‌های آن، و من از جمله شرط‌های آن هستم.

مقصود امام علیه السلام این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

شیوه بیان امام علیه السلام در نقل این حدیث نشان می‌دهد که چگونه احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است. این حدیث، به جهت توالی و پشت سرهم آمدن اسامی پیشوایان معصوم در آن، به حدیث سلسله الذهب (یعنی زنجیره طلایی) مشهور است.

چرا حدیث زنجیره طلایی به این نام مشهور است؟ 3

۳- تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های

مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام‌های کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار علیهم السلام با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند¹ اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال² با تکیه

بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار علیهم السلام در

کنار سیره پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و قرآن کریم است. در میان این کتاب‌ها می‌توان از کتاب «نهج البلاغه» از سخنان حضرت علی علیه السلام و کتاب «صحیفه سجادیه» از دعا‌های امام سجاد علیه السلام، نام برد.

یکی از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان " تبیین معارف اسلامی متناسب با نیاز های نو " ان را توضیح دهید؟ 4

ثمره حضور ائمه در جامعه و پاسخگویی آنها به مسائل جدید چه بوده است مثال بزنید؟ 5

بیشتر بدانیم

قانون بازنشستگی

حکومت اسلامی در زمان امیرالمؤمنین علیه السلام توسعه پیدا کرده بود و این مسئله موجب پدید آمدن شغل های زیادی در جامعه شده بود؛ در نتیجه روابط اقتصادی تغییر زیادی کرده و جامعه نیازمند قوانین جدیدی بود که متناسب با شرایط جدید باشد.

به عنوان نمونه، روزی امیرالمؤمنین علی علیه السلام در حال گذر از کوچه پس کوچه های کوفه بود که نگاهش به پیرمردی افتاد که در گوشه ای نشسته و دست نیاز به سوی مردم بلند کرده است.

امام پرسید : این مرد کیست و چرا گدایی می کند؟ حاضران با بی اعتنائی گفتند : مسیحی است! امام علیه السلام فرمود : « تا وقتی توانایی داشت، از او کار کشیدید و اکنون که پیر شده و قدرت کار کردن ندارد او را به حال خود وا گذاشته اید؟! برعهده حکومت است که تا زنده است، هزینه او را بر عهده بگیرد. بروید از بیت المال به او مستمری بدهید»¹.

بدین ترتیب، امیرالمؤمنین علیه السلام «قانون بازنشستگی» را به عنوان یک وظیفه اسلامی پیشنهاد کرد و خودش هم به اجرا درآورد.

تلاش انمه در زمینه " اقدامات مربوط به مرجعیت دینی " سبب چه امری شد؟¹

(به هر ترتیب، تلاش ائمه علیهم السلام سبب شد که حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت اند بتوانند در میان انبوه تحریفات به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.)

پاسخ 1

بررسی

در درس قبل با شرایط و مشکلات اجتماعی عصر ائمه علیهم السلام آشنا شدیم. اکنون توضیح دهید که اقدام این بزرگواران، پاسخ گوی کدام یک از مشکلات آن دوره بوده است؟ پاسخ بالای صفحه

پاسخ 1-عدم تأیید حاکمان 2- معرفی خویش به عنوان امام بر حق 3- انتخاب شیوه های درست مبارزه (ب) مجاهده در راستای ولایت ظاهری را نام ببرید؟

پاسخ 2

(امامان بزرگوار، به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می کردند :

اول، آنکه رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

دوم، آنکه این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می گذاشتند و به مردم ستم می کردند؛ امامان

امامان بزرگوار از چند جهت با حاکمان زمان خود مبارزه می کردند؟ توضیح دهید؟

نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

پاسخ 1- عدم تأیید حاکمان 2- معرفی خویش به عنوان امام بر حق 3- انتخاب شیوه های درست مبارزه

اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان را نام ببرید؛ شیوه های درست مبارزه امامان در مبارزه ای که با حاکمان جور داشتند، از اصولی پیروی می کردند که در اینجا برخی از

آنها را بیان می کنیم: از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان "عدم تأیید حاکمان" را توضیح دهید 1

پاسخ 1 (۱- عدم تأیید حاکمان: امامان، هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین

رسول خدا ﷺ تأیید نمی کردند و این موضوع را به شیوه های مختلف به مردم اطلاع می دادند. آنان امامان اگرچه تفاوت های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می کرد، آن مورد را تأیید می کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا ﷺ همه را

یکسان می دیدند.) از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان "معرفی خویش به عنوان امام بر حق" را توضیح دهید 2

پاسخ 2 (۲- معرفی خویش به عنوان امام بر حق: آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و

جانشین بر حق پیامبر اکرم ﷺ معرفی می کردند؛ به گونه ای که مردم بدانند تنها آنها جانشینان رسول خدا و امامان بر حق جامعه اند.

2 به طور مثال، امام صادق (ع) در روز عرفه و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر

سرزمین های اسلامی حضور داشتند، در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از ان خود اعلام نمودند و فرمودند: «ای مردم! رسول خدا ﷺ امام و رهبر بود، پس از او علی (ع) و سپس حسن و حسین

و علی بن حسین و محمد بن علی (ع) به ترتیب امام بودند و اکنون من امام هستم.» (۱)

پاسخ 3 (۳- انتخاب شیوه های درست مبارزه: امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان

برمی گزیدند؛ به گونه ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان (ع)، به نسل های آینده معرفی گردد. 3

پاسخ 4 (رفتار ائمه اطهار (ع) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر ﷺ تا امامت امام عصر (ع) و غیبت

ایشان، چنان مکمل یکدیگر است که گویی یک شخص می خواهد برای رسیدن به یک مقصد مسیری را بییماید، ولی مسیر یک دست نیست؛ گاهی هموار است و گاهی ناهموار، گاهی لغزنده و خطرناک

است و گاهی دشوار؛ ولی همه این جاده با همه این اختلاف ها به یک هدف ختم می شود، به گونه ای که گویی یک انسان است که ۲۵۰ سال زندگی کرده است و در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی

روش های مناسب را برگزیده و عمل کرده است. ۲)

از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان "انتخاب شیوه های درست مبارزه" را توضیح دهید 3

رفتار ائمه اطهار در طول 250 سال بعد از رحلت پیامبر (ص) تا امامت امام عصر (ع) و غیبت ایشان چگونه است؟ توضیح دهید 4

رفتار ائمه اطهار پس از رحلت پیامبر (ص) مانند یک انسان 250 ساله است این جمله به چه معناست؟ 4

سیره و روش امام حسن علیه السلام در صلح با معاویه و سیره و روش امام حسین علیه السلام در قیام علیه یزید را با یکدیگر مقایسه کنید و بگویید :

به نظر شما اگر امام حسن علیه السلام در زمان حکومت یزید زندگی می کرد، با یزید بیعت می کرد؟ چرا؟

خیر- امام حسن (ع) نیز حتی با کمترین تعداد به جنگ با یزید می رفتند زیرا هدف همه امامان اعتلای دین و نابودی باطل است که بنا بر شرایط و مقتضیات زمان با شیوه های مختلفی این اصل را پیاده می کردند

پاسخ 1

(البته خشونت و ستمگری حاکمان بنی امیه و بنی عباس در بیشتر این سالها به گونه ای بود که اگر کسانی به عنوان پیرو و شیعه امامان شناخته می شدند به سختی آزار و اذیت می شدند و در بسیاری

پاسخ 2

مواقع به شهادت می رسیدند) (ز این رو، ائمه اطهار علیهم السلام می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات

خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» پیش ببرند؛ یعنی اقدامات خود را مخفی نگه

دارند، به گونه ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کمتر ضربه بخورند) (از جمله این موارد، ارتباط میان

امامان و یاران آنها در نقاط مختلف سرزمین اسلامی بود. امامان ما با مخفی نگه داشتن این ارتباطها

نمی گذاشتند حاکمان بنی امیه و بنی عباس، یاران صمیمی و قابل اعتماد و فداکار آنان را شناسایی کنند

پاسخ 3

و به شهادت برسانند.)

تقیه را تعریف کنید؟ 2

یک نمونه تقیه توسط امامان انجام می شد را بنویسید؟ 3

تقیه معلول و نتیجه چه چیزی بود؟ 1

بیشتر بدانیم

علی بن یقظین از اصحاب امام کاظم علیه السلام بود. وی دوره نوجوانی و جوانی خود را در عصر امام صادق علیه السلام گذراند و در دوره امام کاظم علیه السلام از یاران صمیمی آن حضرت شد.

با سقوط حکومت اموی و تشکیل حکومت عباسی، علی بن یقظین به حکومت عباسیان راه یافت و از کارگزاران حکومت عباسی شد. با توجه به اوضاع سخت شیعیان در دوره امام کاظم علیه السلام که ناشی از ستمگری های «هارون» بود، امام به علی بن یقظین دستور داد، تلاش کند که در دربار هارون موقعیت بهتری پیدا کند، تا شاید بتواند کمکی به یاران امام کاظم علیه السلام بکند و از سختی های آنها بکاهد و به نهضت سرتی امام کمک کند.

از همین جهت، وی توانست یکی از مشاوران نزدیک هارون و از افراد مورد اعتماد وی شود. در تمام مدتی که عهده دار این سمت بود، بدون اینکه هارون از شیعه بودنش مطلع شود، پناهگاهی مطمئن برای شیعیان بود و به روش های غیرمستقیم، مانع تضعیف مالی شیعیان و غارت اموال آنها توسط هارون و دستگاه حکومتی وی می شد.

پسر علی بن یقظین می گوید: امام کاظم علیه السلام هر چیزی لازم داشت و هر کار مهمی که پیش می آمد، به پدرم نامه می نوشت تا آن کار را انجام دهد. گاهی هم که کارهای مهم و حساسی پیش می آمد، به پدرم می فرمود که این کار را با همکاری هشام بن حکم انجام دهد.

چندبار علی بن یقطين از سختی این مسئولیت نزد امام کاظم عليه السلام شکایت کرد. امام به وی فرمود: خداوند، مردان محبوبی در میان ستمگران دارد که به وسیله آنان، از بندگان خوب خود حمایت می کند و تو از آن مردان محبوب خدایی.

یکی از اقدامات علی بن یقطين شرکت دادن اصحاب و یاران امام کاظم عليه السلام در مراسم حج بود. وی تعدادی از اصحاب را به حج می فرستاد و مخفیانه هزینه آنان را تأمین می کرد. این اصحاب به حج می رفتند و در گفت و گوها و مناظره ها شرکت می کردند و به ترویج فرهنگ شیعی می پرداختند.^۱

وظیفه ما در برابر پیامبران و امامان چیست؟ امام صادق (ع) خطاب به شیعیان خود چه فرمودند؟¹

تکته مهم

1

اکنون، ما پیرو و شیعه امامانی هستیم که جان و همه زندگی خود را برای نجات و رستگاری انسان ها، فدا کردند و به پیشگاه الهی رفتند² البته آنان هم اکنون ناظر بر ما هستند و به پیروان خود می نگرند تا ببینند آنان چه می کنند (پس وظیفه ما این است که به گونه ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست؛ بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم. امام صادق عليه السلام خطاب به شیعیان خود فرمودند:

پاسخ 1

پیام حدیث

«مایه زینت ما باشید، نه مایه زشتی ما»^{۱، ۲}

حدیث امام صادق (ع) «مایه زینت ما باشید نه مایه زشتی ما» به چه چیزی اشاره دارد؟¹

برنامه ریزی

ائمه اطهار عليهم السلام از ما شیعیان خواسته اند به گونه ای زندگی کنیم که مایه زیبایی آنان باشیم؛ بگوئید با چه برنامه ها و اقداماتی می توانیم به این هدف برسیم؟ و چه کارهایی ما را از این مسیر دور می کند؟

- ۱-
- ۲-
- ۳-

فریده نعیمی نیا - دبیر معارف - ناحیه 2 اهواز

دانش تکمیلی

برای آشنایی با برخی از روش های مبارزه امامان، به سایت گروه قرآن و معارف، بخش «دانش تکمیلی» مراجعه کنید.

۱- سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، مؤسسه امام صادق عليه السلام، ص ۴۴۹.

۲- وسائل الشیعه، شیخ حر عاملی، ج ۱۲، ص ۸.